

INTERACTIONS BETWEEN INTERNATIONAL LEGAL SYSTEM CONCERNING TEXTILE
TRADE AND THAI LAWS : A CASE STUDY OF THAILAND AND
EUROPEAN COMMUNITY TEXTILE TRADE

MR. NAKORN MINGMONGKOL

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of law

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-579-888-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศกับ
กฎหมายไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทย
กับประชาคมยุโรป

โดย นายนคร มิ่งมงคล

ภาควิชา นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ผ. วิชา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

จร

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาญวิทย์ ยอดมณี)

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย)

ช. ปัจจุบัน

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปัจจุบัน)

Dr. Jiraporn

.....กรรมการ
(อาจารย์ เกริกไกร จีระแพทย์)

สมชาย อรรถธรรม

.....กรรมการ
(อาจารย์ สุธรรม อรรถธรรม)

นคร มิ่งมงคล : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศกับกฎหมาย
ไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป (INTERACTIONS
BETWEEN INTERNATIONAL LEGAL SYSTEM CONCERNING TEXTILE TRADE AND THAI
LAWS : A CASE STUDY OF THAILAND AND EUROPEAN COMMUNITY TEXTILE
TRADE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย, 381 หน้า.
ISBN 974-579-888-6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อจะทราบถึงปฏิสัมพันธ์ของระบบกฎหมายเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอ
ระหว่างประเทศที่มีต่อกฎหมายไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการค้าสิ่งทอว่ามีลักษณะอย่างไร และมีผลต่อระบบ
กฎหมายภายในของประเทศไทยเช่นไร

ผลการวิจัยพบว่า ระบบการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ มีการกีดกันการนำเข้าตลอดมาเป็นระยะ
เวลาเกือบ 30 ปี โดยมีข้อตกลงจำกัดสิ่งทอฉบับต่าง ๆ เช่น SHORT TERM AGREEMENT, LONG
TERM AGREEMENT สำหรับข้อตกลงฉบับปัจจุบัน มีลักษณะทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่าง
ประเทศ 2 ลักษณะซ้อนกันอยู่ คือ ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่า
MULTI FIBRE ARRANGEMENT (MFA) ซึ่งเป็นข้อตกลงพหุภาคีและภายใต้ข้อกำหนดของ MFA มาตรา 3
หรือมาตรา 4 อนุญาตให้ประเทศภาคีสมาชิกสามารถทำข้อตกลงทวิภาคี กำหนดโควตานำเข้าสินค้าสิ่งทอ
รวมทั้งรายละเอียดอื่น ๆ ที่เป็นหลักปฏิบัติในการค้าสิ่งทอ อนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ข้อตกลงทวิภาคี คือ
ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป

พันธะกรณีที่ประเทศไทยมีต่อข้อตกลง MFA ก่อให้เกิดข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับ
ประชาคมยุโรป ส่งผลกระทบต่อกฎหมายภายใน กล่าวคือ กฎหมายภายในจะตราขึ้นในลักษณะรองรับ
สอดคล้องหรือเอื้ออำนวยต่อข้อตกลงทวิภาคีที่มีอยู่ ทั้งในแง่การลงทุน การผลิต การส่งออก การนำเข้า
การจัดสรรโควตา สิทธิประโยชน์อื่น ๆ การจัดและบริหารองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเศรษฐกิจ
การเมืองของประเทศไทยด้วย

เมื่อกฎหมายเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ มีปฏิสัมพันธ์ต่อกฎหมายภายในของประเทศไทย
ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องมีนโยบายอุตสาหกรรมสิ่งทอเพื่อการเจรจาที่ได้รับการวางแผนไว้
เป็นอย่างดี พยายามสร้างอำนาจต่อรองรวมกลุ่มกับประเทศที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน และดำเนินการบัญญัติ
กฎหมายให้รองรับปฏิสัมพันธ์นั้น อันจะยังประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม ให้มากที่สุด

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2534

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C070561 : MAJOR LAW

KEY WORD : INTERACTIONS/INTERNATIONAL LEGAL/THAI LAWS/TEXTILES

NAKORN MINGMONGKOL : INTERACTIONS BETWEEN INTERNATIONAL LEGAL SYSTEM CONCERNING TEXTILE TRADE AND THAI LAWS : A CASE STUDY OF THAILAND AND EUROPEAN COMMUNITY TEXTILE TRADE. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. SURAKIART SATHIRATHAI, Ph.D., 381 PP. ISBN 974-579-888-6

This study aims to provide an understanding on the relations between the International legal system on textile trade and the Thai Textile Laws with emphasis being placed on textile trade between Thailand and European Community Countries.

A thorough examination reveals that for the last 30 years, the International textile Trade has been restrained by import restrictions and prohibitions in the form of textile agreements such as the Short Term Agreement and the Long Term Agreement.

The Current International Textile agreement is a two-level agreement : the Arrangement Regarding International Trade in Textile, or more familiarly known as the Multi-Fiber Agreement (MFA) is a multilateral agreement. Under Articles 3 and 4 of the MFA, member countries are given the authority to engage in bilateral agreements (in this study, agreement is made between the European Economic Community and the Kingdom of Thailand) in the determination of the level of restraint and other details relating to the textile trade.

Thailand's obligation under those international agreement has important bearings upon its domestic laws and regulations. It would seem that the Thai domestic law has been imposed so as to be in line with the international legal system. In this regard the legal system directly affects the textile trade in terms of investment productivity, export, import, quota allocation and utilization, the organization and administration of agencies concerned including the political economy in Thailand.

With the interactions between International Textile Agreements and the Thai domestic law and regulations. It is essential that Thailand plan out effective negotiating policies and strengthen its bargaining power by joining forces with other countries. Thailand has to enact laws and regulations to respond to such interactions in away which best benefits the Thai economy at large.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2534

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่านรองศาสตราจารย์ ดร. สุธกเกียรติ์ เสถียรไทย ได้ให้ความอนุเคราะห์ผู้เขียนทั้งด้านการศึกษา การแก้ไขโครงร่าง และให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนได้สละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน และได้ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ท่านจเร จุฬารัตนกุล ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่งแก่ผู้เขียนในการอนุญาตให้ผู้เขียนลาศึกษาต่อเป็นระยะเวลา 6 เดือน สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และกราบขอบพระคุณท่านรองปลัดกระทรวงพาณิชย์ ท่านเกริกไกร จิระแพทย์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาญวิทย์ ยอดมณี ท่านรองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปัจจุสานนท์ ท่านอาจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม ที่กรุณาว่าเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แสดงข้อคิดเห็น ต่าง ๆ จนผู้เขียนสามารถเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณทวีวรรณ ชินเครือ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน กรมการค้าต่างประเทศ คุณณรงค์ นาคะโยคี นิติกร 8 กรมการค้าต่างประเทศ ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้เขียน ตลอดจนเจ้ ๆ และเพื่อน ๆ กรมการค้าต่างประเทศ คุณธวัชชัย โสภานเสถียรพงศ์ กระทรวงพาณิชย์ และเจ้าหน้าที่ของ E.C. Commission ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา

ท้ายที่สุดผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงจะให้ประโยชน์ในการศึกษาอยู่บ้าง ไม่น่าก่น้อย ความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาแก่บิดามารดาของผู้เขียน ที่ได้เมตตาอบรมสั่งสอนและปลูกฝังจิตใจให้ผู้เขียนเป็นผู้ใฝ่ศึกษา และขอกราบเป็นกตเวทิตาแด่บูรพาจารย์ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่วนความบกพร่องไม่สมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์.....	6
3. ปัญหาที่จะศึกษา.....	6
4. สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
5. ขอบเขตและข้อจำกัด.....	7
6. วิธีการวิจัย.....	8
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
8. เนื้อหาวิทยานิพนธ์.....	9
2 ระบบกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอและผลิตภัณฑ์ เครื่องนุ่งห่ม.....	11
2.1 ภูมิหลังของระบบกฎหมายและวิวัฒนาการของกฎหมายระหว่าง ประเทศที่ใช้บังคับกับการค้าสิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ.....	11
1. ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (Multi Fibre Arrangement).....	13
2. สถานะทางกฎหมายของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอ ระหว่างประเทศ (Legal Status of MFA).....	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ระบอบกฎหมาย (Legal Regime) ของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA).....	26
4. ผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศของข้อตกลง MFA	
ก. ผลต่อรัฐภาคีของข้อตกลง MFA.....	28
ข. ผลต่อรัฐที่สาม.....	30
5. ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) กับแกตต์.....	33
ก. นิติสัมพันธ์ระหว่างข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (GATT) กับข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA).....	34
ข. ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) เบี่ยงเบนจากหลักกฎหมาย GATT.....	34
6. สำระสำคัญของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA).....	39
6.1 กลไกทางกฎหมายในการจำกัดปริมาณการนำเข้าสินค้าสิ่งทอ	
ก. กลไกการเรียกเจรจาตามมาตรา 3.....	40
ข. กลไกการเรียกเจรจาตามมาตรา 4.....	41
6.2 กลไกการระงับข้อพิพาททางการค้าสิ่งทอและการไกล่เกลี่ยภายใต้ข้อตกลง MFA.....	42
ก. Textiles Surveillance Body (TSB) (คณะกรรมการตรวจตราสิ่งทอ).....	43
ข. Textiles Committee (คณะกรรมการสิ่งทอ)	44
ค. GATT Council (Council) (คณะมนตรี GATT)	45
7. เปรียบเทียบสำระสำคัญของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ ตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1. ขอบเขตของสินค้าที่อยู่ภายใต้ข้อตกลง.....	47
2. กฎเกณฑ์การจำกัดปริมาณการนำเข้า.....	48
3. เงื่อนไขการจำกัดปริมาณนำเข้า.....	49
2.2 สิ่งทอกับการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอูรุกวัย.....	56
1. ระยะเวลาการใช้กฎเกณฑ์ใหม่.....	58
2. วิธีการกลับคืนสู่เกณฑ์.....	58
ก. สิ่งทอที่อยู่ภายใต้บังคับของข้อตกลง MFA.....	58
ข. สิ่งทอที่ไม่อยู่ภายใต้ข้อตกลง MFA.....	59
3. การปลดปล่อยสิ่งทอให้เสรี.....	59
4. การใช้ Safeguard ในการเจรจาเพื่อกำหนดโควต้า...	59
5. การปฏิบัติแก่บางประเทศ.....	60
6. ผลกระทบของการเจรจาในรอบอูรุกวัยกับการค้าสิ่งทอไทย	60
3 ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) กับอุตสาหกรรม สิ่งทอของประเทศไทย	66
3.1 ภูมิหลังของอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย.....	66
3.2 โครงสร้างการผลิตและการค้าสิ่งทอของประเทศไทย.....	67
ก. โครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอของ ประเทศไทย.....	67
1. อุตสาหกรรมผลิตเส้นใย.....	67
2. อุตสาหกรรมปั่นด้าย.....	68
3. อุตสาหกรรมทอผ้าและถักผ้า.....	69
4. อุตสาหกรรมฟอกย้อมและแต่งนิมฟ์.....	69
5. อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป.....	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข. โครงสร้างการค้าสินค้าสิ่งทอของประเทศไทย.....	71
1. ตลาดข้อตกลง.....	71
2. ตลาดนอกข้อตกลง.....	72
3.3 ประเทศไทยกับการเป็นสมาชิกของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA).....	72
1. สิทธิหน้าที่เกิดจากการเป็นภาคี MFA.....	73
2. การพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอภายใต้ MFA.....	76
3.4 ปัญหาอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย.....	82
3.5 แนวทางแก้ไขปัญหา.....	83
4 ข้อตกลงทวิภาคีเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทยกับ ประชาคมยุโรป.....	85
4.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างข้อตกลง MFA กับข้อตกลงทวิภาคี.....	86
4.2 ขอบเขตทางกฎหมายของข้อตกลงทวิภาคี.....	87
4.3 สถานะทางกฎหมายของข้อตกลงทวิภาคี.....	88
4.4 กลไกทางกฎหมายของข้อตกลงทวิภาคี.....	88
4.5 สาระสำคัญของข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับ ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป.....	91
4.6 เปรียบเทียบข้อตกลงทวิภาคีการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทย กับประชาคมเศรษฐกิจยุโรปฉบับหนึ่งถึงฉบับปัจจุบัน.....	92
1. รายการสินค้าที่จำกัดโควตาและยกเว้นไม่จำกัดโควตา...	93
2. หลักเกณฑ์การใช้โควตา.....	102
3. การร้องขอเจรจาปรึกษาหารือและกระบวนการเจรจา...	108
4.7 แนวโน้มเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทยกับ ประชาคมยุโรปภายหลังการรวมตัวเป็นยุโรปตลาดเดียว.....	119

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	กฎหมายภายในของประเทศที่มีปฏิสัมพันธ์กับกฎหมายที่เกี่ยวกับการค้า สิ่งทอระหว่างประเทศ.....	122
5.1	ปฏิสัมพันธ์กับกฎหมายภายในของไทย.....	128
	1. กฎหมายเกี่ยวกับการผลิต.....	128
	2. กฎหมายเกี่ยวกับการค้า.....	138
	ก. กฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้า.....	138
	ข. กฎหมายเกี่ยวกับการส่งออก.....	143
	3. กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์.....	154
	ก. สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน..	155
	1. สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้.....	155
	2. สิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากร.....	156
	3. สิทธิประโยชน์ทางภาษีการค้า.....	158
	4. สิทธิประโยชน์สำหรับกิจการที่ตั้งอยู่ในเขต ส่งเสริมการลงทุน.....	158
	5. สิทธิประโยชน์พิเศษสำหรับการผลิตเพื่อส่งออก.....	159
	6. สิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร.....	160
	ข. สิทธิประโยชน์ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกตามพระราช บัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522	161
	ค. สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติศุลกากร.....	162
	ง. สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP)...	167
	4. กฎหมายเกี่ยวกับการจัดสรรโควตาการส่งออกสินค้าสิ่งทอ ของประเทศไทย.....	172
	1. หลักเกณฑ์การจัดสรรโควตาการส่งออกด้ายและผ้าผืน	178
	2. หลักเกณฑ์การจัดสรรโควตาการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป	187

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิเคราะห์แนวโน้มนโยบายการจัดสรรโควตาของไทย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน.....	214
4. วิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบการจัดสรรโควตาระหว่าง ประเทศไทย ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี และ ประเทศฮ่องกง.....	220
5. ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในโควตา.....	226
1. สิทธิในโควตาสำหรับการส่งออกสินค้าสิ่งทอ เกิดอย่างไร.....	226
2. การโอนสิทธิในโควตา.....	228
3. สิทธิหน้าที่ในการโอนสิทธิในโควตา.....	232
4. ผลทางกฎหมายในการโอนสิทธิในโควตา.....	233
5.2 ปฏิสัมพันธ์ต่อองค์กรของรัฐ.....	236
5.3 ปฏิสัมพันธ์ต่อการเจรจา.....	238
5.4 ปฏิสัมพันธ์ต่อเศรษฐกิจการเมือง.....	239
1. การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมสิ่งทอ.....	239
2. การลงทุนภายในประเทศ.....	245
3. การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการส่งออก.....	246
4. การเปลี่ยนแปลงตลาด.....	246
5. การได้รับประโยชน์ทางค่าเช่าทางเศรษฐกิจ (ECONOMIC RENT)	251
6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	295
บรรณานุกรม.....	307
ภาคผนวก.....	319
ประวัติผู้เขียน.....	381

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ลำดับการพัฒนาของ MFA	64
3.1 THALIAND'S GARMENT EXPORTS	80
3.2 QUOTA UTILIZATION RATES OF THAI TEXTILE EXPORT IN EEC	81
4.1 เปรียบเทียบสาระสำคัญของข้อตกลงทวิภาคีการค้าสิ่งทอระหว่าง ประเทศไทยกับประชาคมยุโรป	113
4.2 เปรียบเทียบการใช้โควตาระหว่างข้อตกลง MFA กับข้อตกลง ทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป	118
5.1 อัตราการเติบโตประจำปีของมูลค่าการส่งออกสิ่งทอไทยใน ประชาคมยุโรป	243
5.2 เปรียบเทียบระบบการจัดสรรโควตาคารส่งออกด้ายและผ้าผืนของ ประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2522 ถึงปี 2535 (โควต้าหลัก)	254
5.3 เปรียบเทียบระบบการจัดสรรโควตาคารส่งออกด้ายและผ้าผืนของ ประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2522-2535 (โควต้ากองกลาง)	261
5.4 เปรียบเทียบระบบการจัดสรรโควตาคารส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2522 ถึง 2535 (โควต้าหลัก)	270
5.5 เปรียบเทียบระบบการจัดโควตาคารส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของ ประเทศตั้งแต่ปี 2522 ถึง 2535 (โควต้ากองกลาง)	283